

Η Ιθάκη μ' έδωσε ένα ωραίο ταξίδι την περασμένη Κυριακή. Χωρίς αυτή δεν θάβγαινα στο δρόμο αξημέρωτα μέσα στη βροχή για να πάμε στη Σάμη τής Κεφαλονιάς κι' απ' εκεί με το φέριμποτ στον Πίσω Αητό που μάς υποδέχτηκε βλοσυρός σαν το βλέμα τού Οδυσσέα. Η Ιθάκη τού Ομήρου και τού Καβάφη, η Ιθάκη που ψάχνει να βρει κάθε Έλληνας, κάθε άνθρωπος για να ξαποστάσει.

Η βροχή δεν έλεγε να σταματήσει, ούτε ο Μεσσάρης το οδήγημα πάνω από γκρεμούς και ο Κιτηριδής κλικ κλικ τη φωτογραφική μηχανή αχόρταγος να ρουφήξει κάθε συναρπαστικό τοπίο. Όπως το μαγευτικό Βαθύ, που βγαίνει ξαφνικά μπροστά σου σαν ζωγραφικός πίνακας από πινέλο θεϊκό με χρώματα που χαϊδεύουν τα μάτια και ημερεύουν την ψυχή.

Η Ιθάκη, το νησί πατρίδα του Οδυσσέα είναι ένα από τα πιο γνωστά νησιά της Ελλάδας από την αρχαιότητα και τη μυθολογία. Ο Όμηρος με τα έπη του άφησε βαριά κληρονομιά και πολλή δουλειά σε ξένους και Έλληνες επιστήμονες που ασχολούνται χρόνια με το έργο αυτό. Εκτός από τον Όμηρο με την Οδύσσεια, αναφορές υπάρχουν και από άλλους παλαιότερους συγγραφείς όπως ο Ακουσίλαος που λέει ότι ο Ίθακος, ο Νήριτος και ο Πολύκτωρ ήταν οι τρεις γιοι του Βασιλεία Πτερελάου που καταγόταν από τον Δία. Σύζυγος του Οδυσσέα ήταν η Πηνελόπη, κόρη του βασιλεία Ικάρου και της Πολυκάστης. Η Ιλιάδα και η Οδύσσεια του Ομήρου σίγουρα δεν θα μπορούσαν να γραφτούν σ' ένα περιορισμένο χώρο. Είναι όμως τα δύο έργα του μεγάλου ποιητή που έκαναν γνωστά παγκόσμια την ιστορία αυτού του τόπου. Είναι τα έργα που ενώ πέρασαν επί αιώνες κατακτητές διάφοροι στο νησί άφησαν αναλλοίωτα ονόματα και τοπωνύμια ως τις μέρες μας.

Η Ιθάκη κατοικήθηκε από την Νεολιθική περίοδο (4000-3000 π.Χ.), όπως μαρτυρούν τα ευρήματα από τις ανασκαφές στη Σπηλιά του Λοΐζου και στα Πηλικάτα. Η Οδύσσεια κατά τους μελετητές αρχίζει το 1174 π.Χ. με την άφιξη του Οδυσσέα στην Ιθάκη μετά την δεκάχρονη περιπλάνησή του. Αναφορές σημερινών τοπίων γίνονται στην Οδύσσεια για τα μέρη που έδρασε, όπως η Σπηλιά του Ευμαίου και το Σπήλαιο των Νυμφών. Τον Οδυσσέα που βασιλέψε μέχρι τον θάνα-

Η Ιθάκη σ' έδωσε το ωραίο ταξίδι. Χωρίς αυτήν δεν θάβγαινες στον δρόμο. Άλλο δεν έχει να σε δώσει πια.- Καβάφης

Επιμέλεια ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΗ

Κόσμος και... μνη

τό του, διαδέχτηκε ο γιος του Τηλέμαχος.

Από το 1000-800 π.Χ. κατακτήθηκε από τους Δωριείς και μετά από τους Κορινθίους μέχρι το 180 π.Χ. που την κατέλαβαν οι Ρωμαίοι. Οι Ρωμαίοι παρέμειναν στο νησί

περιοδεία μας στους δρόμους που περπάτησε ο Οδυσσέας.

Λεύκη, Σταυρός, Εξωγή, Φρίκες και καταλήξαμε στο Κιόνι, γοητευμένοι από απaráμιλλες φυσικές ομορφιές και με παραλίες από βότσαλα που το νερό τους μοιάζει με κρύ-

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΕΝΟΣ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ Περίπατος στους δρόμους που περπάτησε ο Οδυσσέας

Πανοραμική άποψη τού Βαθύ, πρωτεύουσα τής Ιθάκης.

μέχρι το 394 μ.Χ. όπου οι περισσότεροι κάτοικοι ζουν στα βόρεια του νησιού. Από το 394 μ.Χ. η Ιθάκη περιέρχεται στην Βυζαντινή αυτοκρατορία, όπου καθιερώνεται η Χριστιανική λατρεία και κτίζονται εκκλησίες και μοναστήρια.

Η βροχή δεν λέει να κοπάσει, ούτε εμείς στην αναζήτηση των μυστικών τής αρχαίας αυτής γης και το αυτοκίνητό μας σκαρφαλώνει στις κορφές με τα ειδυλλιακά χωριά κτισμένα στις πλαγιές, ακροβατώντας ανάμεσα στον ουρανό και τη γη. Τελικά βρήκαμε θαλπωρή σε μια ταβέρνα στο Περαχώρι για ένα ζεστό ρόφημα πριν συνεχίσουμε την

σταλλο και βλέπεις το κάθε πετραδάκι στο βυθό.

Δεν υπάρχει περίπτωση να πάτε στην Ιθάκη και να μην μείνετε ικανοποιημένοι από το φαγητό. Δοκιμάστε οπωσδήποτε τις τοπικές σπεσιαλιτέ μπακαλαόπιτα, ντοματοκεφτέδες, ψάρι σαβώρο (φιλεταρισμένα ψάρια, τηγανιτά με ξύδι, σταφίδα, δενδρολίβανο και σκόρδο), τσερεπάτο (κρέας ή κοτόπουλο) και το γλυκό ροβανί (παραδοσιακό γλυκό της Ιθάκης, αλεσμένο ρύζι με μέλι). Οι περισσότερες ταβέρνες βρίσκονται φυσικά στο Βαθύ και στο Κιόνι. Ωραίες ψαροταβέρνες υπάρχουν στις Φρικιές,

γραφικά ταβερνάκια στο Περαχώρι, αλλά και στον Σταυρό όπου εμείς φάγαμε νοστιμότατο τσερεπάτο κοτόπουλο στην Ταβέρνα τού Γιάννη και γλυκό ροβανί με καφέ σε ζαχαροπλαστείο απέναντι από την ταβέρνα στην πλατεία.

Αν η Ιθάκη είναι τόσο όμορφη και ενδιαφέρουσα μια μουντή, βροχερή χειμωνιάτικη ημέρα, μόνο να φανταστώ μπορώ τη γοητεία της τα καλοκαίρια, όταν την πλημμυρίζουν χιλιάδες τουρίστες που μαζί με την αλιεία είναι τα κύρια εισοδήματα τού νησιού.

Για να συμπληρώσουμε το ρεπορτάζ θα αναφέρουμε ότι είναι το πέμπτο σε έκταση νησί των Ιονίων με χαρακτηριστικό γνώρισμα τα πολλά ακρωτήρια και όρμους. Βρίσκεται βορειοανατολικά της Κεφαλονιάς από την οποία χωρίζεται από τον πορθμό της Ιθάκης πλάτους 3.5 χλμ. Αποτελείται από δυο χερσονήσους ίσης περίπου έκτασης που χωρίζονται από τον ισθμό του Αετού. Διοικητικά ανήκει στον νομό Κεφαλονιάς, ο πληθυσμός της πλησιάζει τους 3500 κατοίκους από τους οποίους οι δυο χιλιάδες μένουν στην πρωτεύουσα του νησιού, το Βαθύ ή Χώρα όπως την αποκαλούν οι ντόπιοι. Άλλα σημαντικά χωριά του νησιού είναι το Κιόνι, το Περαχώρι, η Λεύκη και ο Σταυρός.

Αν βρίσκεστε στην Κεφαλονιά μπορείτε να πάτε στην Ιθάκη με το φέριμποτ που εκτελεί το δρομολόγιο Σάμη - Πίσω Αετός. Για να φτάσετε κατευθείαν στην Ιθάκη υπάρχουν δυο τρόποι. Από την Πάτρα με το πλοίο της γραμμής που συνδέει το Βαθύ (4 ώρες) και τον Πίσω Αετό με την Κεφαλονιά και την Πάτρα. Από τον Αστακό στην Αιτωλοακαρνανία με φέριμποτ στον Πίσω Αετό (2 ώρες). Αν βιάζεστε πολύ μπορείτε να ταξιδέψετε αεροπορικώς μέχρι της Κεφαλονιά και από εκεί με το φέριμποτ που ανέφερα παραπάνω.

Να προσθέσω ότι συμπέρασμά μου από το πρώτο και ασφαλώς όχι το τελευταίο ταξίδι μου στα Επτάνησα είναι ότι απουσιάζει παντελώς η τουρκική επιρροή στον πολιτισμό τους, ενώ είναι διακριτή η βενετσιάνικη παρουσία στη γλώσσα, τα τραγούδια, την μουσική και την κουζίνα τους ακόμη. Όμως, η φύση, οι παραδόσεις, τα ήθη και έθιμα είναι ατόφια ελληνικά που τα τηρούν με υπερηφάνεια οι Επτανήσιοι.

* Βρίζουν την Ελλάδα κι' εμείς αδρανούμε

Εγραψε ο ΣΤΑΘΗΣ Σ.:

«Σήμερα, βεβαίως, η Ελλάδα υβρίζεται ιδιαίτερα, τη βρίζει για διεφθαρμένη ο ίδιος ο πρωθυπουργός της και οι Έλληνες κατά τα πάτρια ήθη αδρανούν. Αν όχι όλοι, πολλοί. Αλλά, τι είναι Έλληνας σήμερα; Ίσως να 'ναι αυτό που έλεγε ο Καρούζος:

«Να λες Έλληνας και να νοιώθεις άλλη ομορφιά, να μη νοιώθεις ελληνικότητα».

Ή όπως το έλεγε ο Χατζιδάκις: «τι αξία έχει η ελληνικότητα αν δεν σημαίνει τίποτα για την ανθρωπότητα;».

Ή καθώς το εννοούσε ο Καβάφης γράφοντας «ελ-

ληνικός, ουδέν τιμώτερο», όπως ο Γκορ Βιντάλ δηλαδή ή ο Σαιν Κρουά, η Γιουρσενάρ, ο Παπαδιαμάντης ή ο Πικάσο. Ή όπως το έλεγε ο Βελουχιώτης, όσον είχε ακόμα κεφάλι καιμίλαγε, λέγοντας: «ο λαός έχει πεζούλα, έχει πατρίδα, τα λεφτά δεν έχουν».

Οντως! Και τώρα στην τρέχουσα κρίση αρκετοί πλούσιοι Έλληνες έβγαλαν τα λεφτά τους στο εξωτερικό -χωρίς ουδείς να τους εξορίσει να πάνε να ζήσουν μαζί τους. Αλλά ποιος να τους εξορίσει; Οι ίδιοι τον εαυτόν τους; Οι ίδιοι που ληστεύουν τον λαό με την έγκριση του λαού; Διότι, είπαμε, ο λαός ζών οκνό, βραδυκίνητο -όταν όμως ξυπνάει γυρνάει ανάποδα ο ντουινιάς- αλλά του αρρέσει ο ύπνος. Κυρίως μπροστά στην τηλεόραση».

* Καλόο!

Στην αυλή ενός τρελοκομείου, ένας τρελός σέρνει με ένα σπάγκο την οδοντόβουρτσα του. Τον ρώτα ο νοσοκόμος:

- Πως πάμε; Βγάζεις περίπατο τον σκύλο σου;

- Μα δεν βλέπεις; Δεν είναι σκύλος είναι οδοντόβουρτσα!

Ο νοσοκόμος τα χάνει και ζητάει συγγνώμη. Μόλις όμως απομακρύνεται λέει ο τρελός στην οδοντόβουρτσα:

- Όμορφα του την σκάσαμε, ε Αζώρ;

Ακόμη ένα:

- Μαμά, γιατί όταν παντρεύεται ένα ζευγάρι φοράει βέρες;

- Για να βγάζει καθένας την βέρα όταν ξεχνάει, και να διαβάσει το όνομα του ανθρώπου που έχει παντρευτεί...